

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie ze skargi J. G.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn.
I ACa 182/25,

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych 23 lipca 2025 r.:

1. oddala skargę;

**2. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego
w Katowicach na rzecz adwokat M. S. kwotę 240 złotych
powiększoną o kwotę 55,20 złotych podatku od towarów i usług
tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu J.
G. w postępowaniu ze skargi na przewlekłość w postępowaniu
przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn. I
ACa 182/25.**

Tomasz Demendecki Adam Redzik Tomasz Przesławski

UZASADNIENIE

I.

I.1. 29 kwietnia 2025 r. (data prezentaty Sądu Apelacyjnego w Katowicach) J. G. (dalej także: Skarżący), zastępowany przez pełnomocnika z urzędu, wniósł skargę na przewlekłość postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach pod sygn. I ACa 182/25 domagając się:

1. stwierdzenia przewlekłości postępowania w niniejszej sprawie;
2. zobowiązania Sądu Apelacyjnego w Katowicach do rozpoznania niniejszej sprawy w możliwie najkrótszym terminie od rozpoznania skargi,
3. przyznania od Skarbu Państwa na rzecz Skarżącego kwoty 20.000 zł.;
4. zasądzenie na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, które to koszty nie zostały pokryte ani w całości, ani w części.

W uzasadnieniu skargi Skarżący wskazał, że w sprawie wystąpiła beczynność, która nie znajduje żadnego usprawiedliwienia.

I.2. W odpowiedzi na skargę z 5 czerwca 2025 r. zgłosił udział w sprawie oraz wniósł o oddalenie skargi ze względu na jej bezzasadność.

II.

1. 13 marca 2023 r. Skarżący wniósł pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Katowicach. Postępowanie toczyło się przed Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygn. II C 1124/23.
2. 14 listopada 2024 r. Sąd Okręgowy w Katowicach wydał wyrok w sprawie II C 1124/23.
3. 2 stycznia 2025 r. kolejno pełnomocnik z urzędu Skarżącego oraz Skarżący wnieśli apelacje od ww. wyroku.
4. Akta sprawy wraz z apelacjami wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Katowicach 17 stycznia 2025 r.
5. Na zarządzenie z 20 stycznia 2025 r. sprawa została zarejestrowana w repertorium I ACa 182/25. Ponadto z uwagi na zarządzenie Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2023 r., sygn. I C 051.14.2023 zarządzono zarejestrowanie sprawy w systemie SLPS po upływie 9 miesięcy od daty wpływu akt do I Wydziału Cywilnego.

6. 13 lutego 2025 r. do Sądu Apelacyjnego w Katowicach wpłynął wniosek Skarżącego o przyśpieszenie rozpoznania sprawy.
7. 21 lutego 2025 r. wydano zarządzenie m.in. w przedmiocie potraktowania sprawy jako pilnej, skierowania jej do losowania w systemie SLPS, a następnie bezzwłocznego podjęcia przez sędziego sprawozdawcę czynności związanych z nadaniem biegu apelacji.
8. 24 lutego 2025 r. sporządzono raport z losowego przydziału sprawy I ACa 182/25.
9. Na zarządzenie z 28 lutego 2025 r. pełnomocnik z urzędu Skarżącego został zawiadomiony o składzie sądu wylosowanym do rozpoznania sprawy.
10. Na zarządzenie z 17 marca 2025 r. odpis apelacji został doręczony pełnomocnikowi pozwanego.
11. 7 kwietnia 2025 r. do Sądu Apelacyjnego w Katowicach wpłynęła odpowiedź na apelację.
12. 15 kwietnia 2025 do Sądu Apelacyjnego w Katowicach wpłynęło pismo procesowe Skarżącego. Jego odpis został doręczony pełnomocnikowi pozwanego na zarządzenie z 24 kwietnia 2025 r.
13. 13 maja 2025 r. wydano zarządzenie w przedmiocie wyznaczenia terminu rozprawy, który ustalono na 3 lipca 2025 r.
14. Na rozprawie 3 lipca 2025 r. Sąd Apelacyjny postanowił odroczyć wydanie wyroku do 10 lipca 2025 r.
15. 10 lipca 2025 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach wydał wyrok w sprawie I ACa 182/25

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Według art. 2 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn.: Dz.U. 2023 poz. 1725, dalej: u.s.p.p.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w

postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W myśl art. 2 ust. 2 u.s.p.p. dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W ustawie o skardze na przewlekłość postępowania nie określono, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W orzecznictwie przyjmuje się, że pod pojęciem tym należy rozumieć wielomiesięczną beczynność sądu, polegającą na niewyznaczeniu rozprawy bądź niepodejmowaniu czynności (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2018 r., I NSP 40/18; z 11 września 2019 r., I NSP 88/19; z 14 listopada 2019 r., I NSP 151/19; z 12 maja 2020 r., I NSP 37/20; z 27 października 2020 r., I NSP 151/20). W odniesieniu do postępowania apelacyjnego wskazuje się, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku beczynności sądu drugiej instancji, polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej w ciągu 12 miesięcy od daty wpłynięcia apelacji (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NSP 88/18; z 6 września 2019 r., I NSP 74/19; z 31 października 2019 r., I NSP 134/19; z 19 grudnia 2019 r., I NSP 173/19).

2. Sąd Najwyższy mając na uwadze okoliczności sprawy i terminowość czynności podejmowanych przez Sąd Apelacyjny w Katowicach stwierdził, że w sprawie nie doszło do przewlekłości postępowania.

Akta sprawy wraz z apelacją wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Katowicach 17 stycznia 2025 r. 20 stycznia 2025 r. sprawa została zarejestrowana w repertorium I ACa 182/25, a na zarządzenie 21 lutego 2025 r. – z uwagi na wniosek Skarżącego o przyspieszenie rozpoznania sprawy – sprawa została potraktowana jako pilna i skierowana do losowania w systemie SLPS (mimo zarządzenia Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2023 r., sygn. I C 051.14.2023 zgodnie z którym sprawy podlegały rejestracji w systemie SLPS dopiero po upływie 9 miesięcy od daty wpływu akt do I Wydziału Cywilnego). Raport z losowego przydziału sprawy został sporządzony 24 lutego 2025 r., a 17 marca 2025 r. zarządzono doręczenie odpisu apelacji stronie przeciwnej. Po wpływie odpowiedzi na pozew (7 kwietnia 2025 r.), na zarządzenie z 13 maja 2025 r., wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej.

Przedstawione wyżej okoliczności wskazują, że Sąd Apelacyjny w Katowicach podejmuje kolejne czynności w sprawie bez zbędnej zwłoki, a pismo Skarżącego wskazujące na potrzebę szybkiego rozpoznania sprawy spotkało się z adekwatną i szybką reakcją sądu. Nie bez znaczenia jest przy tym, że rozprawa apelacyjna została wyznaczona po zaledwie pięciu miesiącach od dnia wpływu akt do Sądu Apelacyjnego, w tym po nieco ponad trzech miesiącach od zakwalifikowania sprawy jako pilnej. Zaplanowana data rozprawy wskazuje również na to, że sprawa została skierowana na termin poza kolejnością wpływu spraw do referatu. Znaczny wpływ spraw do sądów powszechnych powoduje, że wyznaczanie terminów rozpraw na zaledwie dwa miesiąca wprzód (tak jak to miało miejsce w analizowanej sprawie), nie jest standardowe. Terminy te zwykle są znacznie bardziej odległe.

Sąd Najwyższy zauważa nadto, że czas trwania postępowania przed Sądem Apelacyjnym (wynoszący, od dnia wpływu apelacji do Sądu Apelacyjnego do dnia jej rozpoznania, nieco ponad 5 miesięcy) nie wpisuje się w utrwalony w judykaturze Sądu Najwyższego, a przywołany w pkt. III.2. niniejszego uzasadnienia, pogląd

określający okres beczynności sądu po którym należy domniemywać, że sprawa prowadzona jest przewlekłe.

Mając na względzie powyższe, w ocenie Sądu Najwyższego nie można uznać, że w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach doszło do długotrwałej nieuzasadnionej beczynności sądu.

3. Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 u.s.p.p. orzekł jak w sentencji postanowienia, oddalając skargę.
4. O wynagrodzeniu pełnomocnika reprezentującego skarżącego z urzędu w postępowaniu ze skargi na przewlekłość w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie I ACa 182/25, Sąd Najwyższy na podstawie § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 23 ust. 4 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 763 z późn. zm.), orzekł jak w sentencji postanowienia.

Tomasz Demendecki Adam Redzik Tomasz Przesławski

Sk

[r.g.]